Technologia HD w IBM DB2

wykład przygotowany na podstawie materiałów IBM Polska

Robert Wrembel
Politechnika Poznańska
Instytut Informatyki
`Robert.Wrembel@cs.put.poznan.pl`
`www.cs.put.poznan.pl/rwrembel`

Technologie

- **InfoSphere Information Server ⇨ ETL**
- **Sfederowane bazy danych**
- **DB2**
  - **kompresja danych**
  - **indeks sklastrowany**
  - **Multidimensional Cluster**
  - **partycjonowanie**

InfoSphere Information Server

- **InfoSphere Information Server ⇨ engine ETL**
- **Komponenty**
  - **InfoSphere Business Glossary**
  - **Industry Data Models**
  - **Metadata Workbench/Metadata Server**
  - **InfoSphere Information Analyzer**
  - **InfoSphere Quality Stage**
  - **InfoSphere Data Stage**
  - **InfoSphere Information Services Director**
  - **InfoSphere Federation Server**
  - **InfoSphere Change Data Capture**
  - **InfoSphere Information Server FastTrack**
- **Wdrożenia**
  - **Warta SA, PZU SA, BGŻ, Raiffeisen Bank Polska, Philipp Morris Int., Bakoma SA, TP SA, ...**

InfoSphere Information Server

- **Business Glossary**
  - **definicje pojęć biznesowych**
  - **możliwość odwoływania się do tych pojęć z aplikacji**
- **Industry Data Models**
  - **predefiniowane modele HD m.in. dla zastosowań bankowych, ubezpieczeń, zarządzania finansami, służby zdrowia, handlu, telekomunikacji**
- **Metadata Workbench**
  - **analiza metadanych źródeł**
  - **analiza metadanych enginu ETL**
  - **change impact analysis**
  - **data provenance**

InfoSphere Information Server

- Information Analyzer
  - profilowanie źródeł
  - analiza jakości danych
- Quality Stage
  - standaryzacja wartości
  - uzupełnianie wartości brakujących
  - eliminowanie duplikatów
  - predefiniowane techniki eliminowania duplikatów
- Data Stage
  - budowanie przepływów ETL (graficznie)
  - zarządzanie przepływami

InfoSphere Information Server

- FastTrack
  - wdrożenie/uruchomienie przepływów ETL
- Change Data Capture
  - wykrywanie zmian w danych źródłowych
  - propagowanie zmian do HD
  - wykrywanie zmian w strukturze źródeł
- Federation Server

Stowarzyszone dane

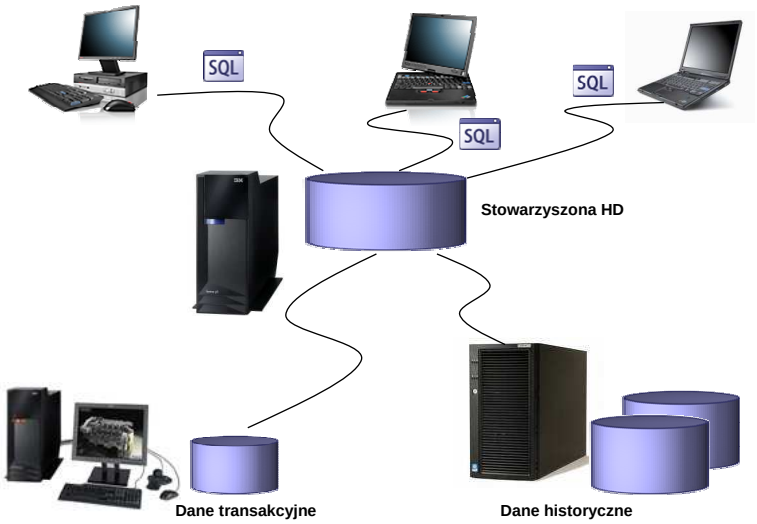

Stowarzyszone dane w DB2

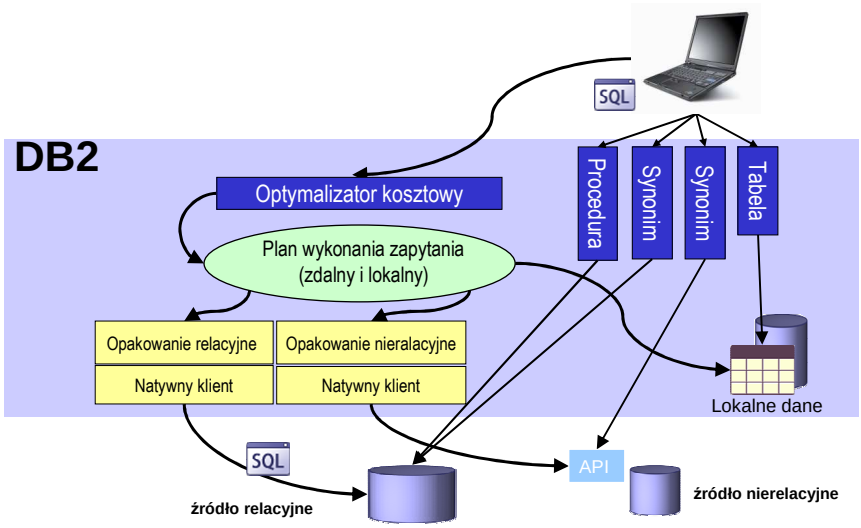

InfoSphere Federation Server

- Ujednolicenie interfejsów
- Zapis na wielu źródłach (2PC)
- Mapowanie użytkowników
- Wykonywanie zdalnych procedur
- Optymalizacja dostępu
  - parametry opisujące źródło (wydajność CPU, systemu dyskowego, przepustowość sieci, ...)
  - statystyki optymalizacyjne dla zdalnych obiektów
- Agregaty oparte na zdalnych źródłach

Kompresja

- Wartości puste
  - nie zajmują miejsca (wer. 8)
- Kompresja rekordów (wer. 9)
- Multidimensional Clustering (wer. 8)

Kompresja rekordów (1)

- Kompresja słownikowa
  - algorytm kompresji bazuje na alg. Lempel-Ziv (LZ)
  - statyczny słownik budowany w czasie reorganizacji tabeli
  - rozmiar ~100KB
- Dane są przechowywane w postaci skompresowanej na dysku i w buforze danych
  - zmniejszenie operacji I/O
  - zmniejszenie zajętości bufora danych
  - konieczność dekompresowania danych przed wykonaniem operacji (koszt CPU)

Kompresja rekordów (2)

- Powtarzające się ciągi symboli są zastępowane pozycją słownikową o znacznie mniejszej długości
- Konieczność utrzymywania słownika kompresji

Kosmetyk	Data	Sklep	Kwota
Polo Ralph Laurent	20-05-06	Sefora	160
Eternity Calvin Klein	21-05-06	Sefora	300
Polo Ralph Laurent	22-05-06	Douglas	170
Eternity Calvin Klein	23-05-06	Sefora	165
Eternity Calvin Klein	23-06-06	Douglas	180

słownik kompresji

Wartość	Kod
Polo Ralph Laurent	01
Eternity Calvin Klein	02
Sefora	03
Douglas	04

Kosmetyk	Data	Sklep	Kwota
01	20-05-06	03	160
02	21-05-06	03	300
01	22-05-06	04	170
02	23-05-06	03	165
02	23-06-06	04	180

Kompresja rekordów (6)

- Słownik kompresji składowany w
  - osobnej tabeli
  - w bloku razem z danymi
    - słownik kompresji nie jest widziany przez użytkownika

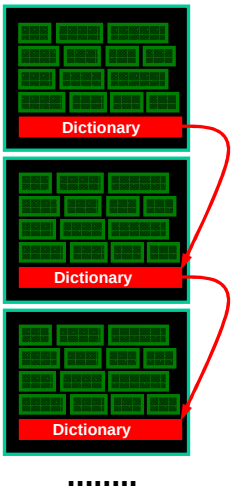

Kompresja rekordów (3)

- CREATE TABLE <table name> --->

```
          |---COMPRESS NO---|
       ----+-----------------+---->
          |---COMPRESS YES--|
```

- ALTER TABLE <table name> --->

```
         --+----------------------+---->
           |--COMPRESS--+-YES--+--|
                        |--NO--|
```

Kompresja rekordów (4)

- Przed kompresją jest budowany słownik kompresji na podstawie
  - zawartości całej tabeli
  - próbki danych wpisanych do tabeli

```
>--REORG--<table name>--+----------------------+---->
                        '--INDEX--<index name>--'
     .-ALLOW READ ACCESS-.
>--+-+-------------------+--+---------------+--+-----------+-->
     '-ALLOW NO ACCESS---'  '-USE--<tbspace>-'  '-INDEXSCAN-'
                   .-KEEPDICTIONARY---.
>--+-------------+-+------------------+-+-->
   '-LONGLOBDATA-' '-RESETDICTIONARY---'
```


Kompresja rekordów (5)

RESETDICTIONARY

tabela kompresowana	słownik istnieje	wynik
tak	tak	nowy słownik; kompresja
tak	nie	nowy słownik; kompresja
nie	tak	słownik usunięty; brak kompresji
nie	nie	nie wpływa

KEEPDICTIONARY

tabela skompresowana	słownik istnieje	wynik
tak	tak	stary słownik pozostaje; kompresja
tak	nie	nowy słownik; kompresja
nie	tak	stary słownik pozostaje; brak kompresji
nie	nie	nie wpływa

Kompresja rekordów (7)

- Scenariusz 1 kompresji
  - utworzyć tabelę z kompresją
    - `CREATE TABLE Sales COMPRESS YES`
  - wczytać reprezentatywną próbkę danych
    - `LOAD FROM filesmall OF DEL REPLACE INTO Sales`
  - utworzyć słownik kompresji na podstawie próbki
    - `REORG TABLE Sales`
  - wczytać docelowe dane do tabeli
    - `LOAD FROM filerest OF DEL INSERT INTO Sales`

Kompresja rekordów (8)

- Scenariusz 2 kompresji
  - utworzyć tabelę z kompresją
    - `ALTER TABLE Sales COMPRESS YES`
    - `CREATE TABLE NewSales … COMPRESS YES`
  - wczytać dane do tabeli
    - `LOAD FROM file OF DEL REPLACE INTO NewSales`
  - zbudować słownik kompresji i skompresować dane
    - `REORG NewSales …`
  - dołączyć skompresowaną tabelę jako partycję innej tabeli
    -
```
ALTER TABLE Sales
    ATTACH PARTITION Mar05
    STARTING '03/01/2005'
    ENDING '03/31/2005'
    FROM TABLE NewSales
```

Jakość kompresji (1)

			No Compression		Row Compression		
TPCH Table	Row Count	Page Size	Page Count	Rows/Page	Page Count	Rows/Page	Ratio
region	5	8k	2	3	1	5	50%
		16k	2	3	1	5	50%
nation	25	8k	2	13	1	25	50%
		16k	2	13	1	25	50%
supplier	100,000	8k	2008	50	1064	94	47%
		16k	995	101	530	189	47%
customer	1,500,000	8k	33877	44	18219	82	46%
		16k	16770	89	9043	166	46%
part	2,000,000	8k	37285	54	11503	174	69%
		16k	18486	108	7875	254	57%
partsupp	8,000,000	8k	156576	51	49872	160	68%
		16k	77546	103	31581	253	59%
orders	15,000,000	8k	218358	69	86523	173	60%
		16k	108309	138	59063	254	45%
lineitem	59,986,052	8k	1023162	59	426292	141	58%

Jakość kompresji (2)

Compression Type	32KB Page Count	Disk space
No compression	5893888	179.9GB
Row compression	1392446	42.5GB

% Pages Saved: 76.4%

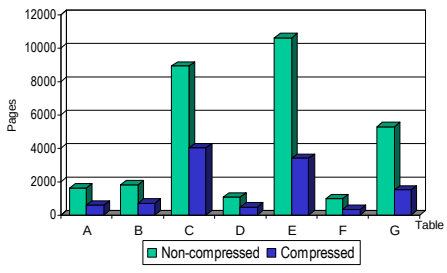

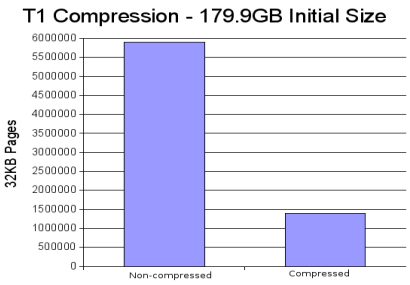

Indeks sklastrowany (1)

- Indeks sklastrowany (ang. clustering index) kontroluje porządek składowania rekordów na dysku
- Po zdefiniowaniu indeksu wstawiane rekordy są składowane w kolejności kluczy indeksowych (z liści indeksu)
- Reorganizacja tabeli powoduje reorganizację rekordów na dysku, zgodnie z kolejnością kluczy indeksowych
- Dla danej tabeli jest możliwy tylko jeden indeks sklastrowany (jeden porządek fizycznego ułożenia rekordów)

Indeks sklastrowany (2)

Indeks sklastrowany

Blok danych 1

kod	region	data	ilosc	wart
101	21	04/02	1	1.50
101	21	04/02	1	1.50
101	7	04/02	2	3.00
101	7	04/01	6	8.11

Blok danych 2

kod	region	data	ilosc	wart
101	7	04/02	1	1.50
101	21	04/02	3	4.10
101	7	04/01	2	3.00

Klastrowanie

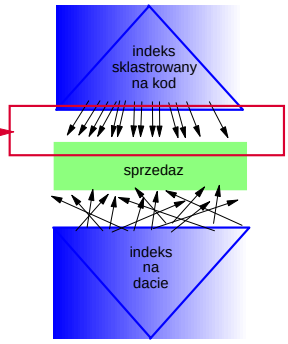


```
CREATE INDEX kod_idx ON SPRZEDAZ(kod)
CLUSTER
```

Indeks sklastrowany (3)

- Zastosowanie do zapytań z:
  - group by
  - order by
  - distinct
- Indeks sklastrowany eliminuje sortowanie

MDC (1)

- Klastrowanie wielowymiarowe (MultiDimensional Clustering - MDC)
  - tzw. indeks blokowy (ang. block index) - wskazuje na blok danych
  - grupowanie danych na podstawie wartości wielu wymiarów

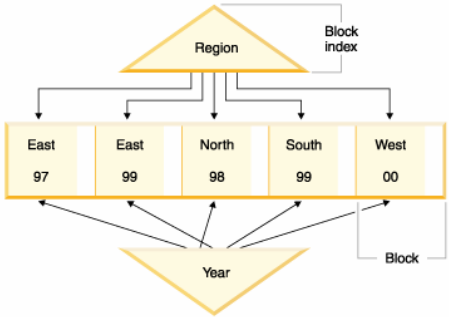

MDC (2)

Tabela bez MDC

Blok danych 1

kod	region	data	ilosc	wart
101	21	04/02	1	1.50
101	21	04/02	1	1.50
101	7	04/02	2	3.00
101	7	04/01	6	8.11

Blok danych 2

kod	region	data	ilosc	wart
101	7	04/02	1	1.50
101	21	04/02	3	4.10
101	7	04/01	2	3.00

Tabela z MDC (region, data)

Blok danych 1

kod	region	data	ilosc	wart
101	21	04/02	1	1.50
101	21	04/02	1	1.50
101	21	04/02	3	4.10

Blok danych 2

kod	region	data	ilosc	wart
101	7	04/01	6	1.50
101	7	04/01	2	3.00

Blok danych 3

kod	region	data	ilosc	wart
101	7	04/02	2	3.00
101	7	04/02	1	1.50

```
CREATE TABLE sprzedaz
( kod  BIGINT, region INT, data DATE,
  ilosc INT, wartosc DECIMAL(16,2))
ORGANIZE BY (region, data);
```


MDC (3)

```
ORGANIZE BY (kod, data);
```

Oprócz indeksów dla wymiarów, tworzony jest indeks złożony

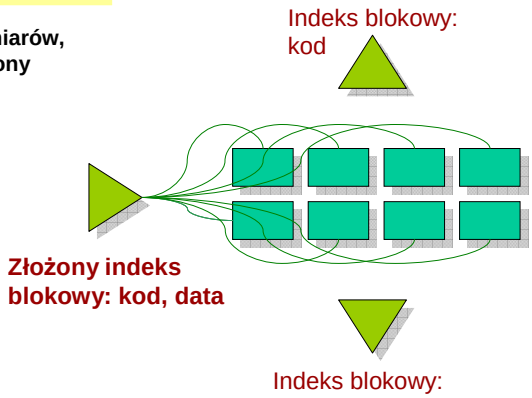

MDC - optymalizacja zapytań

➲ **Część wspólna indeksów blokowych**

```
select sum(wartosc), kod, data
from sprzedaz
where kod=20 and data='20-01-2006'
group by kod, data
```

Technika stosowana również do indeksów zwykłych i blokowych

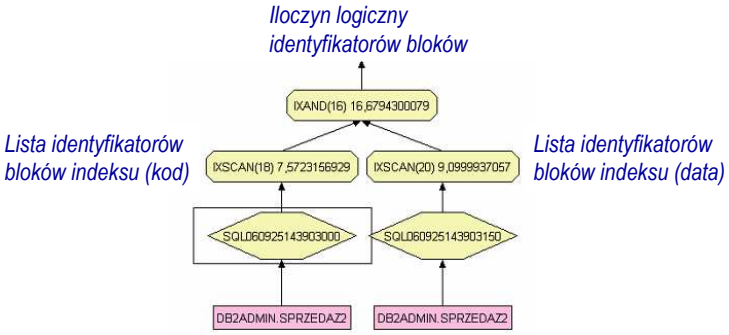

MDC – podsumowanie

Poprawa wydajności odczytów, ponieważ dane są fizycznie poukładane są na dysku (mniejsza liczba operacji we/wy)

Poprawa wydajności modyfikacji danych w porównaniu do tradycyjnych indeksów. Wstawienie rekordu do istniejącego bloku nie wymaga modyfikacji indeksu (indeks wskazuje do bloku, a nie do rekordu)

Zagwarantowane sklastrowanie danych. Reorganizacja danych nie jest wymagana

Partycjonowanie tabel (1)

```
CREATE TABLE sprzedaz
(
  kod  BIGINT,
  region INT,
  data DATE,
  ilosc INT,
  wartosc DECIMAL(16,2)
)
ORGANIZE BY (kod, region)
PARTITION BY RANGE (data)
(
  PARTITION part1 STARTING FROM MINVALUE IN dane1,
  PARTITION part2 STARTING FROM '2006-03-31' IN dane2,
  PARTITION part3 STARTING FROM '2006-07-01' IN dane3,
  PARTITION part4 STARTING FROM '2006-10-01'
                                        ENDING '2006-12-31' IN dane4
)
```


Partycjonowanie BD na wiele komputerów

```
CREATE TABLE sprzedaz
(
  id_trans BIGINT,
  kod  BIGINT,
  region INT,
  data DATE,
  ilosc INT,
  wartosc DECIMAL(16,2)
)
DISTRIBUTE BY HASH (id_trans)
ORGANIZE BY (kod, region)
PARTITION BY RANGE (data)
(
  PARTITION part1 STARTING FROM MINVALUE IN dane1,
  PARTITION part2 STARTING FROM '2006-03-31' IN dane2,
  PARTITION part3 STARTING FROM '2006-07-01' IN dane3,
  PARTITION part4 STARTING FROM '2006-10-01'
                                        ENDING '2006-12-31' IN dane4
)
```

Połączenie mechanizmów partycjonowania

- DISTRIBUTE BY HASH
- PARTITION BY RANGE
- ORGANIZE BY DIMENSIONS

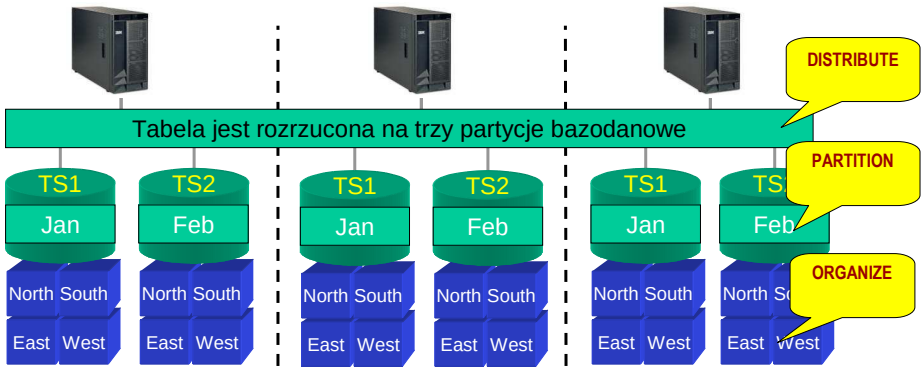

Bez partycjonowania

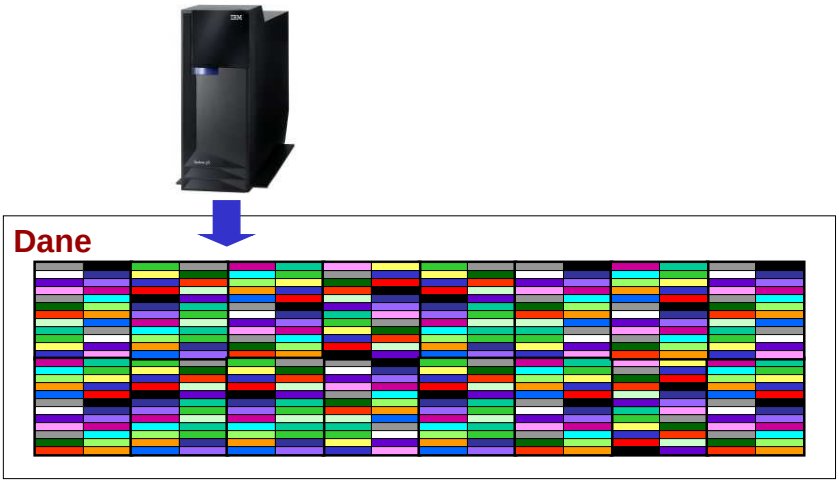

Partycjonowanie na wielu komputerach

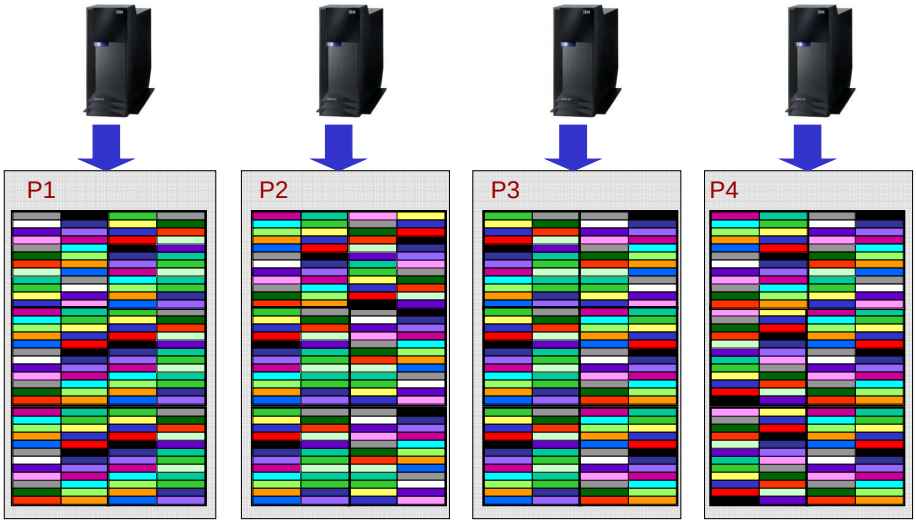

+ partycjonowanie tabel

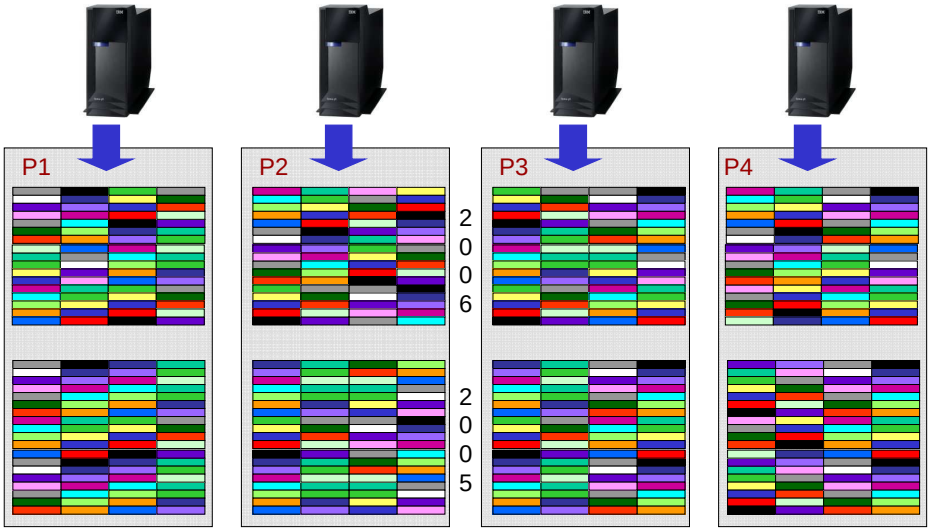

+ MDC

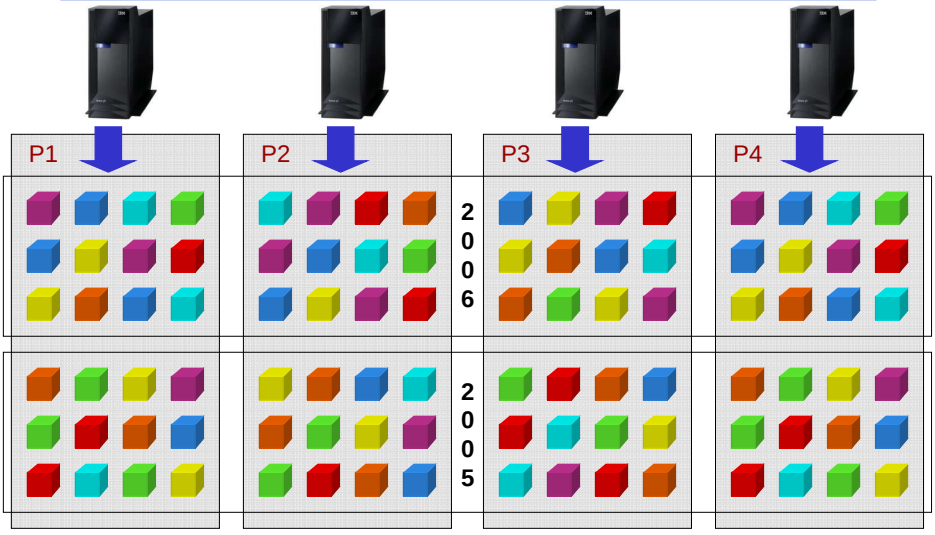

Studium przypadku

- Operator komórkowy w USA
- Charakterystyka
  - 10 miliardów transakcji na dzień
  - 32 TB surowych danych
  - Tysiące współbieżnych użytkowników
  - 7,000 użytkowników obsługi klienta
  - do 37000 zapytań/dzień
  - Hurtownia danych ładowana na bieżąco
  - Doładowanie ponad 1 miliarda zdarzeń dziennie (do 1.6 miliarda)
  - DB2 DWE, SAS, 16 x 8 CPU P5 pSeries
- MDC
  - szybsze o 80% usuwanie danych
  - o 43% mniej odwołań I/O